Ч. 238 Субота 23 жовтня (3 падолиста) 1899. Рік IX

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за вложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостсах на провінциї:

на цілий рік зр.	2·40
на пів року „	1·20
на чверть року „	—·60
місячно . . „	—·20

Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік зр.	5·40
на пів року „	2·70
на чверть року „	1·35
місячно . . „	—·45

Поодиноке число 3 кр.

Вісти політичні.

(Телеґрама цїсарска до п. Яворского. — Фінансове положенє Росиї. — Англїйско-трансвальска війна.)

Сими днями одержав п. Яворский, яко презес екзекутивного комітету правиці в справі принагленя виборів до спільних делеґаций, таку телеґраму, яку вислав Цїсар на руки ґр. Кляріого: „Прошу п. Яворскому подати до відомости, що буде Мені пожелано, перевести вибори до делеґаций перед наступаючою тепер в парляменті павзою, та що вість про намірене відложенє сих виборів дуже Мене діймила. Франц Йосиф“. Сю телеґраму передав п. Яворскому ґраф Клярі в пятницю 27-ого жовтня. В слїд за тим зібрав ся екзекутивний комітет правиці в пятницю пополудни і рішив одноголосно приступити в суботу до виборів делеґатів. Первістно думала правиця, яко парляментарна більшість, перевести вибори до делеґаций дійстно аж по парляментарній павзї, т. є. 4 або 5 падолиста, а то з огляду, що й Угорщина ще не перевела в цїлости сего вибору, а справа квоти ще не порішена. Другої причини до переведеня виборів не було. Виборам делеґациї не противилось в засаді нїодно сторонництво правиці і длятого неправдивою єсть вість, подана опозицийними часописями, немов би посол Катрайн потребував аж неволити правицю до сих виборів.

В фінансових кругах Росиї запанувала була в послїдних часах паніка, з причини поголосок о труднім фінансовім положеню Росиї. Говорено навіть о можливости фінансової крізи і великого фінансового краху. Паніка здавала ся бути не безосновною, бо в цїлій Европі, а ще більше в Росиї кредит значно подорожів. В тій справі „Новоети“ доносять, що міністер фінансів виголосив оногди до зібраних у него директорів приватних кредитових інституций промову, в котрій заявив, що теперішна фінансова ситуация Росиї є в цїлім того слова значеню сьвітла і нема найменших причин, чого небудь бояти ся. Ситуация Росиї під тим взглядом своєю солїдностию перевисшає навіть фінансову ситуацию инших держав, як н. пр. Франциї і Анґлиї. Дорожнє гроший, яко наслїдок загальних на цїлім сьвітї фінансових відносин, потягаючи за собою підвисшенє стопи дисконту, має лише посередний вплив на економічні відносини, котрих зміни на лїпше треба надіяти ся з всякою певностию. З всего того виходить, що опираючи ся на солїдности фінансової і господарскої ситуациї можна з довірєм глядїти в будучність.

Після анґлїйских вістий Бури полонили 2000 анґлїйских вояків з 42 офіцирами в той спосіб, що атакуючих Анґлїйцїв не здержували і пропустили їх поміж висунені наперед відділи. Доперва коли Анґлїйцї опинили ся перед головною силою Бурів, ударено на них з усїх сторін. Анґлїйцям вийшла амуниция, а що дорога до відвороту була відтята, мусїли зложити оружє. Які суть инші страти Анґлїйців, телеґрами не подають. Ґенерал Вайт доніс лише, що они великі. Судячи по стратах під Ґленку, де погибло 16 висших офіцирів, хоч в огни стояла лиш частина анґлїйского війска, страти під Ледісмес мусять бути о много більші. Факт, що число упавших офіцирів виносило $14^{1}/_{2}$ прц. всіх страт, викликав в Европі сензацию. В другій битві, в котрій Анґлїйцї також „побідили“, але мусїли уступити, під Елянґслягт, страта в офіцирах виносила 13% всїх страт. В найважнїйших битвах в Европі страти в офіцирах виносили по 2·2, а найбільше по $4^{1}/_{2}$ процент загальних страт. Ті величезні страти в офіцирскім корпусї поясняють ся тим, що трансвальский ґенерал Жубер висилає в перший огонь найлїпших стрільців і каже головно брати на цїль офіцирів. Бури взагалї стріляють дуже добре, не стріляють сальвами на команду, так як се привикла робити анґлїйска армія, лише до певної цїли, добре вперед змірявши. Від двох днів нема вже вістий від Анґлїйців в Ледісмес і Мафекінґ. То поясняє ся тим, що Бури окружили анґлїйску армію цїлковито. Бури ідуть наперед і перервали звязь між Ледісмес і Пітермароцбурґ, столицею Наталю, а крім того заняли часть краю Зулюсів. Войска оранські обсадили північну часть краю Капланд. В Капштадтї велика тревога, бо Голяндцї живучі в анґлїйских кольоніях грозять революциєю.

Новинки.

Львів дня 3-го падолиста 1899.

— **З Коломиї** одержано таку вістку: Руско-народний театр, що пробуває тепер в Коломиї, виставить на дохід будови тутешного Народного Дому славну штуку з співами і танцями Коржельовского: „Верховинцї“. Родимцї! Народний Дім покриває ся вже бляхою. На цїлковите викінченє потреба ще богато тисячок, та про се байдуже, бо

74)

О СПАДЩИНУ.

(Повість з анґлїйского).

(Дальше).

Зузаннї Джернем і Розамундї давала тота хорошенька дитина, тота Ґерті Смайс, як они єї називали, богато до думаня. Не лиш єї вигляд, але й деякі особенности, єї поведеня, не відповідали тим здогадам, які панї Міллер що до єї уродженя висказала. А хоч не було нї найменшої причини не вірити тій добрій жівцї, то був погляд, що она так само не знає дїйстної правди, як і они обі; отже они прийшли до того переконаня, що з тою дитиною вяже ся якась тайна. Панї Міллер не говорила нїколи о своїм братї, аж він з'явив ся нараз на короткий час в Алянбай; а хоч панї Джернем і як мало знала сьвіт і людий та й не була підозріваючою, то таки добачила, що він належить до двозначної кляси людий. Панї Міллер, що правда, не уміла про свого брата більше сказати, як що взагалї „хороший хлопчиско“. Она лиш рідко коли чувала про него від тої пори, коли він яко непоправний хлопець покинув батьківску хату і пішов на море. Мало що доброго оповідали їй про него. Часом минуло і кілька лїт а она не знала, де він обертає ся і що з ним стало ся.

Але навіть і в Чорнім Мільзомі, в тім злодію, убийнику і падлюцї, яким він був, лишив ся якийсь слїд доброго. Він дїйстно любив трохи свою сестру. Часом заходив до неї, та посилав їй потрохи гроший — звідки він їх мав, она на щастє того і не здогадувала ся — а він мав надію, що добра Поллї нїколи того не довідає ся, що за злий з него чоловік. Панї Міллер була собі простою людиною і вірила кому небудь, она не богато думала над тим що єї брат робить і як він жиє. Она тїшила ся з того, що він віддав дитину в єї опіку, і она після найлїпших сил своїх сповняла принятий на себе обовязок. Она не пізнавала того так як Зузанна Джернем і Розамунда, що дитина походить з висших кругів суспільности.

Одного разу досьвіта хтось став дуже гримати до дверий дому Зузанни Джернем і розбудив паню дому і єї служницю. Панї Джернем встала перша і пішла отворити: аж перепудила ся, коли побачила перед собою паню Міллерову перепуджену і вельми засумовану, котра стояла коло дверий і держала на руках малу Ґерті, завинену у велику вовнянну хустку. З єї бесїди не можна було зразу зрозуміти, що стало ся, але поволи довідала ся панї Джернем, що она прийшла просити, щоби панї Джернем взяла на день або два дитину до себе, бо она мусить зараз їхати до Плїмит.

— До Плїмит! — сказала панї Джернем — як то? — та ходіть до хати, ходіть — і обі пішли до чистенької сьвітлички панї Джернемової. В сій комнатї поставила панї Міллерова малу Ґерті перед себе. Дитина, змішана і здивована ранним ходом по холоднім воздусї, вилїзла на софку і сїла собі там тихенько в кутику. Аж коли панї Міллерова наплакала ся і їй стало лекше на серци, розповіла Зузаннї Джернем, що їй стало ся. А то ось що було:

Ледви що стало на дворі сїрити, коли перед єї двері заїхав якийсь візок, котрим повозив слуга в лїбериї — а той візок стояв в сїй хвили недалеко дому панї Джернем — і той слуга єї викликав та сказав, що він має приказ повезти єї безпроволочно до Плїмит. Здогадують ся, що то єї брата переїхав па улици в Плїмит тяжкий віз з камінним вуглем і тяжко єго покалїчив. Єго завезли до шпиталю і він лежав там довший час без памяти. Коли єму мову вернуло, говорив він з горячки і лїкарі сказали, що єму нема виходу. Він тепер вже умираючий, але зовсїм притомний і просив до себе сьвященика, що називає ся Кольбирн. Той сьвященик, пан того слуги, спонукав покалїченого жалувати за свої гріхи і направити, що ще можна. Перша річ до того єсть та, казав сьвященик, щоби він поговорив з своєю сестрою. Не можна було тратити часу, бо житє покалїченого висить лиш на волоску. Буде жити може ще лиш кілька годин, а сьвященик, котрий при умираючім сидів аж до пізної ночи, заким намовив єго до того, при-

то аж на другий рік, отже ще до волі часу поклопотати ся. Але тепер чекають нас пекучі виплати за виконані роботи мулярскі, каменярскі, теслярскі, та бляхарскі. Вірителі натискають а тут нема чим платити. Доходів ніяких, так, що в касі постійні пустки. Родимці! Скажім собі, що та гординя Покутя, сей Дім Народний, що має бути осередком нашого національного житя, підставою нашої культурної і економічної сили — мусить стати! А стане тогді, коли кождий по змозі причинить ся до того відповідною лептою. Вірячи в Вашу щиру любов до свого народа, в охоту помочи єму з занепаду, віднимає ся Управляючий Совіт до Вас з просьбою прибути з родиною, свояками та знакомими в неділю на представлене, або в разі непоборимої перешкоди прислати гроші на руки касиєра Вп. др. Кобриньского. — За Совіт управляючий: *Николай Лепкий*, предсідатель. *Леонтий Кузьма*, секретар.

— **З товариства „Руска Бурса реміснича і промислова“.** Заряд товариства може примістити хлопців, що хотять вчити ся ремісла і промислу, за доплатою родичів на удержане в першім році по 8—10 зр. місячно: одного в друкарни, одного в друкарни літоґрафічній, одного або двох у переплетника. Вимагає ся що-найменше народна школа з шестилітною наукою. Також в дрогериї може знайти ученик приміщене, однак тут вимагають укінченя бодай першої кляси ґімназияльної. Зголошеня з долученем марки почтової на 20 кр. вносити на адресу: Василь Нагірний у Львові.

— **Смерть на гробі своїх дітий** постигла в Празі 50-літного столяря Богдана Фіяля. В сам день всіх Сьвятих, коли то в латиньскім обряді поминають померших та ідуть на кладовище, щоби там своїм дорогим, почившим в земли, дати доказ своєї любови і привязаня, пішов Фіяля о 5 годині по полудни на Ольшаньске кладовище помолити ся на могилї своїх шестеро дітий та забрав з собою ще й четверо живучих, з котрих найстарша донька має 15 літ. Коли прийшли на могилу і одні повклякали а другі запалювали сьвічки, упав нараз Фіяля на землю і до кількох хвиль вже не жив. Прикликаний лїкар сконстатував, що смерть наступила наслїдком удару серцевого. Нещасливі дїти заходячись від плачу, пустили ся самі до дому, до матери, котра вже від довшого часу лежить хора і не може нїчого заробити.

— **Телеґрами з війни.** Як скоро уміють Анґлійцї висилати телеграми з поля битви, доводить сего факт, що коли ще шаліла борба під Ґленку, в Льондонї читано вже в ґазетї Central News коротку депешу про сю битву. Кореспондент того дневника, Йосиф Дун, кавалерист з полку Родеса боров ся сам в рядах анґлїйских против Бурів і найшов досить часу ще по перших вистрілах на висилку телеграми до Льондона. Завдяки знакомости терену, Дун вспів вже о годині 8 мінут 35 віддати свою телеграму в телеграфічнім уряді в Ґленку. За чотири години надійшла депеша до Льондона. Телеграфовано підводним телеграфом, що лучить Европу з полудневою Африкою. Телеграма йшла на Ледісмес, Дурбан, Занзібар, Аден, Суез і Мальту.

— **Філїя руского товариства педаґоґічного в Станиславові** видала слїдуючу відозву: Йдучи за покликом центрального Видїлу руского товариства педаґоґічного заснували ми в Станиславові „Філїю“ того-ж товариства. Нинї-ж виконуючи волю перших загальних зборів тої філїї, відзиваємо ся до всїх, кому добро нашої школи лежить на серци, з прошенем: вступати в члени сего товариства і підпомагати его в переведеню его задач. — Передовсїм повинні горнути ся до нашого товариства в крайній мірі III. учителї станиславівского округа і Всч. духовеньство, бо-ж товариство має задачу дбати і про молодїж і про учительство і про руску школу. То-ж від участи учителїв зависить в сїй справі поводжене его, і думаємо, що наша філїя стане небавом осередком духового житя нашого учительства з округів станиславівского, товмацкого, богородчаньского і надвірняньского. — З початком нового року шкільного рішив ся видїл заложити бурсу, де би під найлучшими услівями для родичів і опікунів молодїж руска могла найти приют, удержане і опіку. Нашою цїлию є згорнути як найбільше рускої молодежи для школи і дати їй тим способом спроможність доброго, правдиво народного вихована і одвітного нашим обставинам образованя. Однак наше новозавязане товариство поки що не має средств. Чим більше в нас буде членів, тим більше збере ся гроша, чим більше в нас жертв, тим скорше зможемо ввести в дїло нашу гадку. Побратими вже далеко перед нами! Час і пора и нам подумати, щоби й в нас більшало число інтелїґенциї. Які дїти, такий нарід! Всякі зголошеня і датки приймає Видїл на руки касиєра товариства п. М. Якимовского, учителя народної школи в Станїславові, або одного з видїлових. — В Станїславові в жовтни 1899. — За Видїл товариства: *А. Шахнович* голова, *С. Федів* секретар.

— **Міліоновий податок.** Управильнене спадкових справ барона Гірша принесло французскому скарбови величезні гроші. Як пише Figaro, его спадкоємцї заплатили державі 12 міліонів франків спадкового податку.

— **Небезпечна проба із самоходом.** На самоходї закупленім від одного з державних зелїзничих предприємств, рішили ся висші урядники місцевости Оравиця коло Темешвару відбути пробну їзду. В хвили, коли той бензиновий самохід був нараз в повнім бігу під стрімку гору, станув нараз і почав вертати ся швидко на долину. Небезпечність була страшна, бо всякі способи гамованя показали ся недостаточними. Всї, що їхали, були би переплатили рішучо смертию або калїцтвом сю небезпечну їзду, але самохід ударив на щастє о поруче що було при дорозї і спинив ся. Як би не то, як би не поруче, був би самохід звалив ся з цїлою силою в пропасть. Уратовані майже чудом, лишили самохід его долї, а самі забрали ся домів Коло півночи слїдувала експльозия бензини і самохід почав горїти. Згорїли всї его складові части, так, що лише обтоплене зелїзо відослано назад до фабрики.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Відень 3 падолиста. Прибув сюди грецкий король. Цїсар відвідав его і забавив у него три чверти години. Стріча була дуже сердечна.

Франкфурт 3 падолиста. Цар відложив свій виїзд з Дармштадту та аж 8 с. м. прибуде до Потсдаму.

Льондон 3 падолиста. Ґубернатор Наталю доносить, що получене з Ледісме перерване від вчера пополудни.

Льондон 3 падолиста. Ходять вісти, що Анґлійцї ладять ся зайняти портуґальску пристань в Африцї, Деляґоа.

біг чим борше до дому і післав свого слугу ще заким стало свитати, до Алянбай.

Панї Міллерова спішила ся. Кілька слів правдивого сочувства з уст панї Джернем, і запевнене, що она щиро займе ся малою — і панї Міллєрова вийшла з хати. Побігла улицею до візка, сїла і поїхала.

Ранною порою того самого дня прийшла Розамунда до своєї тети, а коли минула несподїванка і радість, що застала там дитину, почали обі женщини роздумувати над тим, які то виявленя можуть там ждати добру панїю Міллерову.

— Будьте певні, тето, — сказала Розамунда, — що незадовго довідаємо ся, як по правдї має ся річ з малою Ґерті.

— — — — — — — — — — — —

Минали години в тім великім будинку, де лежав Чорний Мільзом на смертельній постели, підчас коли сестра его клячала коло постелї, а добрий сьвященик, котрому жаль було душі грішника, сидїв на другім кінци і поважно та з сочувством споглядав на них обох. Звидане сестри з братом було дуже прикре. Бідну женщину взяв страшенний біль, коли їй сказали, що її брат признав ся, що він дуже великий злочинець. Она мало з болю не минула ся, але відтак стала спокійна, і як би приголомшена; душпастир промовив до умираючого і живої словами потїхи і надії. Лїкар в послїдне навідав ся до того чоловіка; для него не було вже ради — тепер треба було вже чекати, аж прийде виміреним кроком тота, що всїх і все рівнає.

Дійстно, був то страшний спис злочинів, яких наслухав ся Всечестний отець Филип Кольбирн і списав власною рукою, підчас коли умираючий єму диктував. Рідко коли зробив хто таке виявлене перед слухаючими людьми, а ті обоє, що то чули — душпастир і сестра, котра цїла дрожала від страху — відчували то, що тота сцена нїколи не вийде їм з памяти.

Двома справами із сего страшного спису займає ся отсе оповідане.

Перша справа то убите Валентина Джернема. Коли панї Міллерова слухала, як оповідав її брат про ту страшну подію слабим голосом і уриваним віддихом, то аж серце в нїй переставало бити ся. Она знала ту подію. Хтож з тих, що жили в Алянбай, не чув про то убийство, якого хтось допустив ся на улюбленім свояку панї Джернемової — на тім веселім, доброго серця капітанї, котрого всї любили, котрого приїзд був днем радости для малого порту, а котрого щезнене зробило так прикре враженє? Она чула, як его тета о тім розповідала, підчас коли Розамунда їй сказала, що її чоловік має все ще надію викрити убийника свого брата, і его укарати. А тепер знайшов ся той убийник, той злодій, той злочинець, що неодну душу мав на своїй совісти, а то був її рідний брат і він умирав. Добре що так. То була пімста за Валентина Джернема, не треба вже було людскої кари....

Другий злочин, що вяже ся з отсим оповіданем, був старшої дати. Він належав до найстрашнїйших в житю Чорного Мільзома. Умираючий опришок розповів отцю Кольбирнови, як він на чолї ватаги злодїїв, що складала ся головно з людий, повтїкавших з корабельних залог, на яких двайцять і один лїт перед тим, коли его постигла відплата, обікрав був двір якоїсь анґлїйскої дами у Фльоренциї. Того злочину допустив ся він при помочи Італїянки, що була мамкою при дитинї тої Анґлїйки. Мільзом, тогди хороший молодий хлописко, обіцяв тій людинї оженити ся з нею і она на то пристала. Она намовила его, щоби він взяв її і тоту дитину з собою — бо она, бачите, за нїщо в сьвітї не могла розлучити ся з тою дитиною — она то поставила єму за услівє, під котрим постановила єму помагати. Він то зробив; але мука нового житя вкоротила борзо віку Італїянцї, а дитина лишила ся на ласку і неласку Мільзома і якоїсь старої жінки, що була у него служницею і помічницею в его злочинах. Скілько ласки зазнала тота дитина з сеї сторони то вже знаємо, бо то була опісля жена ґрафа Освальда Еверстронґа.

Отець Кольбирн слухав сеї части признаня Мільзома з як найбільше напруженою увагою.

— Імя — допитував ся — імя тої дами, що мешкала у Фльоренциї, матери дитини? Скажіть менї імя?

— Вернер — сказав умираючий охриплим, тихим голосом. — Леді Вернер; дитина називала ся Анна.

Він вже ледви ще дихав, коли скінчив своє страшне признанє. Підчас коли отець Кольбирн старав ся омрачену налякану, виновну душу помирити з Богом, клячала панї Міллер коло постелї і аж заходила ся від плачу. Нараз прийшла їй на гадку дитина, котру она взяла під свою опіку. Чи то була правда, що він говорив о тій дитинї? А може і то любеньке дитинятко було жертвою якогось злочину? Она чекала з нетерпеливостию, повною розпуки, але й з приналежним пошанованем, доки аж отець Кольбирн не перестав говорити, відтак приложила уста до уха умираючого і сказала:

— Томику, Томику, скажи менї Бога ради чисту правду що до тої малої дївчини — чия

Переписка зі всїми і для всїх.

Просимо не присилати анї марок листових анї карт кореспонденцийних, бо листовно не відповідаємо нікому.

Евстахій Ю. у Львові: Масу до гектоґрафованя, або скажім відразу, гектоґраф робить ся слідуючим способом: Насамперед треба постарати ся о бляшанну скринку, такої величини, як кому потреба. Відповідно до величини скринки робить ся масу числячи всего сто частий. Отже насамперед бере ся 20 частий (н. пр. ґрамів) найлїпшого каруку, наливає ся на него води і відставляє ся на 24 годин на бік. По тім часї зливає ся воду, яка ще лишила ся, а намоклий карук, (котрий буде тогди важити около 60 частий), топить ся у відтарованім начиню в кипячій воді. (Тарувати, значить означити або віддїлити вагу начиня окремо від ваги каруку). Коли карук розтопить ся, доливає ся до него 60 частий ґліцерини, і мішаючи заєдно, варить ся дуже осторожно, доти, доки аж не відпарує ся з мішанини стілько води, що вся мішанина буде важити 100 частий. Тоту масу лишає ся на якийсь час в спокою, щоби баньки, які би в нїй поробили ся, щезли, і тогди виливає ся осторожно до бляшанної скринки, призначеної на гектоґраф. Як би ще й тогди поробили ся зверха які баньки, то треба їх осторожно за помочию карти згортати. Коли би мимо того зверха поробили ся баньки і які нерівности, то можна їх усунути в той спосіб, що на застиглу масу наливає ся тоненьку верству дуже міцного спіритусу і запалює ся єго, і лишає ся, щоби спокійно згорів. — **Івася:** 1) На коклюш нема лїку з аптики, лиш відповідне ходжене коло хорого, диєта і сьвіжий воздух та чистота в комнатї, і — як то вже лїкар Вам казав — зміна воздуха. Коли коклюш дістала і 4-місячна дитина, то се вже по части може й Ваша вина, або вина обставин, бо дитину треба було якось стерегти, щоби не заразила ся від хлопця. Найважнїйша тепер річ, щоби дїти відповідно живити і удержувати, доки аж хороба не мине. В комнатї де суть дїти, повинна бути о скілько то може бути, завсїгди однакова теплота (14 степ. Реом.); комнату треба часто і добре провітрювати. (Добре було би, коли би комната була положена до полудня. Купіть в аптицї 2-процентової води карболевої і т. зв. розприскувач; воду карболеву огрійте трохи вложивши фляшинку в теплу воду а вложивши розприскувач (дві склянні рурки сполучені дротом під прямим кутом) довшою рур кою у фляшинку возьміть коротшу в уста і дуйте. Карболева вода буде тогди розприскувати ся як би дрібонечка роса. В той спосіб треба розприскувати карболеву воду 4 до 5 разів на день по цїлій комнатї, в кождім кутику, так щоби воздух був насичений теплою парою з тої води і дїти віддихали нею. Маленьку дитину треба добре пильнувати, щоби завсїгди була суха. Купіль єсть добра і маленьку дитину треба що дня купати в мірно теплій воді. Але все таки під сим взглядом зарадьте ся тепер лїкаря, бо ми не хочемо брати одвічальности на себе. І для старшого хлопця добра купіль лиш не за горяча. Який мід даєте? Чи патоку? Мід до питя зовсїм невідповідний хоч би й для старшої дитини а патока, хоч сама в собі не шкідлива, то все-таки для дитини при грудех невідповідна а навіть може бути небезпечна, бо звістно, що патока навіть і старого иноді так затягне, що мало що не удушить ся; мід патока може хору на коклюш дитину лиш подразнити і викликати тим сильнїйший і небезпечнїйший напад кашлю. Маленькій дитинї треба ротик що дня промивати всунувши малий палець обвинений чистим платком, умочивши в теплій переваренїй воді. Старшу дитину треба пильнувати, щоби не вибігала на двір і взагалї треба стерегти від наглої зміни тепла і студени. — 2) Т. зв. Ansichtskarten можете дістати в торговли Міколайчака, Львів, улиця Личаківска ч. 1, штука по 5 кр. — **А. Пад. в Н.:** А чому не читаєте уважно кождої переписки? Адреса була подана вже кілька разів: Vincenz Oblack', k. u. k. Hof-Tuchlieferant, Graz, Murgasse 9. Не забудьте відослати присланих пробок, але до них не додавати листу, бо то не вільно і почта не прийме. Винотуйте собі під вибраною пробкою число і барву та подайте окремо в листї. — **Василь М. в Перем.:** Чи то правда, що горівка може в кімсь займити ся? — Горівка, а до того ще й така сивуха по половинї з водою, що й на вільнім воздусї не хоче горіти, чей не займе ся в чоловіцї, бо прецї в жолудку хочби й якого пяницї не горить, анї там нїхто з сірничком або сьвічкою не поліве. А всеж таки щось в тім мусить бути, коли люди кажуть, що в кімсь займила ся горівка. О скілько ся справа, чи сего рода з'явище доси науково розслїджене, то дїйстно були і бувають случаї, що з когось при якійсь нагоді бухне огонь, але то не конче мусить бути пяниця, здає ся однакож, що того рода з'явище буває найчастїйше у пяниць і длятого загально говорять, що в кімсь займає ся горівка. Єсть то рід недуги, в котрій в жолудку чоловіка творять ся ґази, котрі скоро відобють ся і виходять ротом можуть при данїй нагоді (н. пр. від запаленого близько рота сірничка сьвічки, люльки і т. д.) займити ся. Французкий учений де Парвіль (de Parville) написав о сїй дивній недузї книжку, в котрій того рода людий називає „бухаючими огнем людьми". Такий случай був н. пр. перед дванайцяти роками в Ґлесґо (коло Льондону). Один селянин там закурював люльку, коли єму нараз з рота бухнула поломінь і в тій хвили настала так сильна і несподївана експльозия, що той чоловік від неї помер. В 1880 р. бухнула з рота поломінь одній пани в Сан Франціско в тій хвили, коли она в ночи хотїла загасити сьвічку. В 1889 хотів у Філядельфії один торговельник вугля запалити собі цигаро і в тій хвили бухнула єму полумінь з рота та попекла губи і обсмалила бороду. Він ледви що запалений сірничок приложив до циґара, як єму рот станув в полуміни. Того рода з'явище спостерігали німецкий лїкар Міллер і американьский Вадербурґ, а др. Міллер слїдив основно за ними і прийшов до того висновку, що в наслїдок якогось рода нестравности витворюють ся в жолудку ґази, котрі опісля відбивши ся, можуть в ротї запалити ся і горять синою полумінию. Розуміє ся, що не треба аж сторожи пожарної кликати, щоби той огонь гасила, досить лиш рот замкнути. — **Д. З. в Верб:** Сакхаріна єсть то білий порошок, котрий легко розпускає ся у воді, і єсть 500 разів солодший як звичайний цукор. Порошок той роблять із смоли вугля камінного (догтю камінного або теру) і має слїдуючу красну німецку назву наукову: „Orthosulfamidbenzoesäureanhydrit". (Ану будьте ласкаві і вимовте борзо отсе слово не саикуючись!) Сакхаріну винайшли в 1879 року Німцї Fahlberg і Remsen, а від 1886 р. фабрикують єї вже на продаж. В торговли появляє ся сакхарина також в маленьких табличках, і дві такі таблички мають в собі тілько солодкости, що три гранки цукру з тростини цукрової. Кільо сакхарини коштує в гуртовній торговли більше менше 45 до 65 зр. Сакхарини ужувають до солодженя лїкерів, консервів, тісточок і т. п. О скілько знаємо, то у нас в Австриї нема фабрики сакхаріни, а лиш фабрика Фальберґа має у Відни свого заступника: Julius Jalowetz, Wien II. Kaiser Joseph-strasse 20. Generalvertretter der Saccharinfabrik Fahlberg, List & Comp. Инша фірма: Dr. Welliczek & Tuschl Wien III/1, Linke Bahngasse 5. — **Н. Г. Ясениця сільна:** Подамо пізнїйше, бо ще не маємо виказу тягненя італїяньских льосів. — **Із. Шар. Сис:** 1) Народ. учитель мусів би в Росиї здавати іспит, бо прецї тутешна кваліфікация не обовязує в Росиї. А найважнїйша річ, що треба би научити ся росийскої мови, котрої тутешний чоловік, що єї нїколи не учив ся, не научив би ся анї за рік анї за два. То зовсїм не така, як н. пр. хтось у нас читав би росийску книжку нашим виговором і не така якою писані декотрі видавані у нас ґазети от хоч би н. пр. „Галичанин". В Росиї треба на сільского учителя скінчити бодай „4-класное, ґородское учіліще" і зложити іспит на т. зв. „первой чін". Платня о скілько знаємо буває всїляка, як до громади, подібно як то у нас бувало давнїйше. — 2) З іспитом з рахунковости можна дістати (але не мусить ся дістати) посаду при урядах помічничих, рахункових, при банках, товариствах задаткових, асекурацийних і т. п. — **Ґ. З. в З.:** На Ваші питаня не можемо дати відповіди, бо треба би піти і безпосередно о то питати властий, котрі могли би нам сказати: А тобі що до того. Таких річий можна лиш тогди вивідати ся, коли має ся т. зв. „стосунки" а ми тих не маємо. — (Дальші відповіди пізнїйше).

(Просимо присилати питаня лиш на імя редактора Кирила Кахникевича, а не присилати анї марок, анї карт кореспонденцийних до відповіди.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

она? Чи ти менї правду казав? Коли нї, то скажи тепер правду, брате мій, брате, скажи правду, заким буде за пізно!

І благаючий звук єї голосу дійшов до приглухлого уха брата. Уста задрожали єму злегка, як би він на дармо силував ся щось сказати. Але змінена голова, покрита опасками вже не обернула ся до неї, поломана рука не рушила ся. Страх і розпука взяли его сестру і она схопила ся та дивила ся з напруженою увагою єму в очи. Надармо отворили ся побілїлі губи, надармо задрожали повіки. Судорожно вдвигнула ся его широка брунатна грудь — відтак зробило ся тихо.

Чорний Мільзом помер.

На другий день поїхав отець Кольбирн з панею Міллер до Алянбай. Привіз єї аж під єї хату і там єї лишив, а сам пішов до панї Джернем. Обіцяв нещасливій женщинї, що аби їй ощадити гіркого болю сам розповість пани Джернем ту страшну історию, котра мала розяснити ту темряву, яка покривала судьбу капітана. Коли сьвященик прийшов до того дому і підніс руку, щоби взяти блискучу довбеньку і запукати до дверий, зачув в серединї богато веселих голосів, котрі притихли, коли він запукав, жадаючи, щоби єму отворено.

Двері отворила хороша служниця панї Джернем. Коли отець Кольбирн спитав єї, чи може поговорити з панею Джернем і чи она сама — він хотів тим дати пізнати, що хотів би з нею сам на сам поговорити — відповіла дївчина:

— Панї Джернем єсть дома, але не сама; як-раз приїхали капітани Юрий і тато панї Юриєвої — нема й пів години тому, як оба приїхали.

— — — — — — — — — — — — — — —

Так отже скінчила ся задача, яку поставив був собі Осип Гаркер, а Юрий Джернем вже не думав о судьбі свого брата. Поважний спокій запанував серед щасливої родини в Алянбай, а сльози Розамунди котили ся на маленьку Ґерті, що спала у неї на руках — де в недалекім часї мало спати Юриєве дитятко. Отець Кольбирн не розпитував про тоту маленьку дївчинку. Панї Міллерова не казала єму нїчого про свою порученицю, бо смерть Мільзома станула тому в дорозї. Юрий Джернем, его жінка і капітан Динкомб вибрали ся на другий день рано до Льондону. По розмові з панею Міллер прийшли они до того висновку, що з тою дитиною вяже ся якась тайна; найлїпше, що можна було зробити, то порозуміти ся зараз з полициєю. — Впрочім — сказав Юрий — мушу поговорити з детективом Лєркспуром, щоби єму сказати, що вже не потребує дальше трудити ся, бо ся пригода, або, як менї здає ся, провидїнє, само для нас то зробило, чого не могла вдїяти его зручність.

Коли Юрий явив ся в урядовій канцеляриї пана Лєркспура, заступник єго подивив ся строго на него і аж коли він тому хитрому чоловічкови кількома натяками дав пізнати, ще єму розходить ся о доходженя, які ще до сеї пори робить єго начальник, подав той Юриєви Джернемови адресу пана Андрея Лєркспура при улици Персі.

— — — — — — — — — — — — — —

(Дальше буде).

ІНСЕРАТИ.

Для Львова і Галичини
головний склад і експедиция
WARSZ. TYGODNIKA ILLUSTR.
находить ся
у Львові, в пасажу Гавсмана ч. 9.
Аґенция дневників і оголошень
приимае також
пренумерату і оголошеня до Warszawsk-ого Tygodnik-a Illustr.

Інсерати

(„оповіщеня приватні“) до „Ґазети Львівскої“, „Народної Часописи“, і всїх инших часописий принимає виключно ново отворена „Аґенция дневників і оголошень“ в пасажу Гавсмана ч. 9. Агенция ся принимає також пренумерату на всї дневники краєві і заграничні.

Ново отворена
Аґенция дневників і оголошень
у Львові, пасаж Гавсмана ч. 9.
принимає
ОГОЛОШЕНЯ
до всїх дневників
по цїнах ориґінальних.
До
„Народної Часописи“ і „Ґазети Львівскої“
може принимати аноней виключно лиш ся Аґенция.

ПОБІЛЬШЕНЯ ФОТОҐРАФІЇ

цїлком вірні ориґіналови аж до природної величини артистично виготовлені. — В паспарту. Цїна за портрет величини 37x45 цм. разом з портом і опакованєм **5 зр. 10 кр.**, в хороших рамах **9 зр. 60 кр.** (аж до 5-тьох клґр. франко).

Замовленя приймає **А. ЛЯНДОВСКИЙ**
Львів, Пасаж Гавсмана.

Ново отворена Агенция дневників і оголошень
Пасаж Гавсмана ч. 9,
принимає оголошеня до всїх дневників
і також пренумерату на всї часописи краєві і заграничні.

З друкарні В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера. — (Телефона число 569).